

Харківська обласна рада
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Державне управління охорони навколишнього природного середовища
у Харківській області

**ЧЕРВОНА КНИГА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Тваринний світ**

Харків — 2013

ЛУЧНИЙ ЛУНЬ

Circus pygargus (Linnaeus, 1758)

Луговой лунь

Клас Птахи — Aves

Ряд Яструбоподібні — Accipitriformes

Родина Яструбові — Accipitridae

Природоохоронний статус

Рідкісний вид із низькою чисельністю. Занесений до Червоної книги України (вразливий), списків Бернської Конвенції (Додаток II), Боннської конвенції (Додаток II) та конвенції СІТЕС (Додаток II).

Морфологічна характеристика

Довжина тіла 43–50 см, розмах крил 98–110 см, маса тіла 330–420 г. Самці зверху темно-сірі; груди і черво білі, з рудими рисками; махові пера зверху сірі, з чорними кінцівками; на споді крил — по дві чорні смуги; хвіст сірий, з темними смугами; дзьоб темно-сірий; райдужна оболонка ока, восковиця та ноги жовті. У самиць верх бурий, облямівка пер вохриста; голова, шия і низ білуваті, з бурими смугами; надхвістя біле; райдужна оболонка ока темно-коричнева.

Ареал виду та його поширення у регіоні

Поширений в Північно-західній Африці та Євразії — від Британських островів до Красноярського краю і Західного Алтаю. В Україні гніздиться в багатьох областях, переважно лісової та лісостепової зони; у степову зону заходить із долинами річок. Відсутній на більшій частині Криму і Карпат, а також у деяких приморських районах. Під час міграції трапляється скрізь. Поширений на всій території Харківської області.

Чисельність

На території України гніздиться близько 2–3 тис. пар. У Харківській області чисельність навряд чи перевищує 100 пар.

Місця перебування

В основному заболочені луки, долини річок і струмків із заростями дрібного очерету і різнотрав'ям, забур'янені ділянки по околицях сіл, кинутих ферм, агроценози (поля озимої пшениці).

Особливості біології

Гніздовий перелітний вид. Весною прилітає в середині квітня. До гніздування приступає у першій половині травня, гніздо лаштує на землі. У кладці звичайно 5–6 яєць, частина пташенят (1–2) не доживає до вильоту. Насиджування продовжується близько місяця, ще близько 1,5 місяця пташенята проводять у гнізді. Виводки розпадаються наприкінці липня — на початку серпня. Осінній відліт починається у серпні, а у вересні птахи повністю покидають нашу територію.

Основні чинники зниження чисельності

Випадковий відстріл під час полювання, загибель гнізд при сінокосах і збиранні врожаю.

Заходи охорони

Пропаганда охорони хижих птахів, заборона відстрілу хижих птахів.

Джерела інформації

Menzbier, 1884; Сомов, 1897; Грамма та ін., 1992; Ветров, 1993; Атемасова, Атемасов, 2006; Витер, 2007; Полуда, 2009; Банік М. В., Надточій Г. С., Ручкін М. В., Ручкіна Т. М. (2012, особисті повідомлення).

Автор: В. В. Ветров

Фото: © В. Забугін

http://www.rbcu.ru/birdclass/list.php?id=2&SECTION_ID=1011